

Joke van Leeuwen

Dichtbij ver weg

KIK MIJ. Met een soort jurk aan. Die moest ik aantrekken van meneer Breitner. Hij zegt dat het een kimono is uit Japan. Ik ben nog nooit in Japan geweest. Hij ook niet, hij heeft de kimono in Nederland gekocht.

Ik vind hem mooi. Hij is van glimmende zijde met bloesems erop. Maar hij is ook onhandig met die lange mouwen. Misschien hoeven ze in Japan nooit de vloer schoon te maken of soep te eten, want dat is lastig met zulke mouwen. Of misschien dragen ze alleen maar zo'n kimono als het feest is en ze niets hoeven te doen.

Ik hoef nu ook niets te doen, alleen maar op de bank te hangen, terwijl meneer Breitner naar de bloesems op de kimono kijkt en de bloemen op het kamerscherm achter mij. Naar mijn gezicht kijkt hij ook. Ik moet dus niet opeens gaan lachen of mijn tong uitsteken of zo, ik moet niets doen, alleen maar er zijn.

Meestal moet ik wel wat doen. Ik moet hoeden verkopen in de hoedenwinkel. Die winkel is niet van mij, ik ben alleen verkoopster. De meeste klanten zijn groter dan ik, dus ik moet veel omhoog kijken. Als ze vragen: 'Staat deze hoed mij goed?' dan zeg ik: 'Hij lijkt wel speciaal voor u gemaakt.' Dat vinden ze fijn om te horen, want ze staan voor de spiegel te kijken naar hun hoofd met dat deksel erop en ze twijfelen.

Meneer Breitner twijfelt niet. Die weet wat hij doet. Hij kijkt. Zijn hand met het penseel zet veegjes. Ik ben trots dat hij mij schildert en ik ben trots dat ik zo'n mooie kimono aan mag, al vind ik de mouwen onhandig. Meneer Breitner heeft ook foto's van me gemaakt. Ik had mezelf nooit eerder op een foto gezien. Foto's hebben geen kleur. Schilderijen wel. Meneer Breitner zegt dat Japan ver weg is en heel bijzonder.

Ik zal wel nooit naar Japan kunnen. Ik kom niet eens mijn eigen wijk uit. Ik ga naar de hoedenwinkel om te werken, naar de markt voor de boodschappen en dan weer naar de kamer waar ik samen met mijn zus woon. Als ik stil moet zitten, zoals nu, staar ik dwars door de muren heen en ga ik dingen verzinnen in mijn hoofd. Ik denk bijvoorbeeld aan hoeden die nog niet bestaan. Aan een hoed als een pinguïnnest of als het puntdak van een kerktoren, met een haantje erbovenop. Of een hoed die zo breed is dat je niet nat wordt van de regen. Of een hoed waar muziek uit komt als je hem opzet. Misschien zullen de mensen nog ooit zo'n hoed maken. Over honderd jaar of zo. Misschien bouwen ze over honderd jaar huizen tot in de wolken. Of misschien

maken ze dan schoenen waar je heel hoog en heel ver mee kunt springen. Of misschien kun je over honderd jaar onder water leven, of hoef je alleen maar een pille-tje te nemen en dan heb je al genoeg gegeten. Of dan hebben ze bezems die de vloer aanvegen zonder dat je ze vasthoudt. Misschien kunnen de mensen over honderd jaar zelf vliegen, omdat ze een jas aanhebben met vleugels op het ruggand. Dan kun je makkelijk naar Japan reizen, met zo'n jas aan. Of naar Zuid-Afrika, dat zou ik ook wel willen, naar Zuid-Afrika gaan.

In gedachten heb ik die jas met vleugels aangetrokken. Ik vlieg het raam uit. Eerst vlieg ik boven de straten van mijn wijk. De mensen kijken omhoog en zwaaien naar mij, want ze kennen mij. Mijn jas lijkt een beetje op een kimono, maar er zitten geen flappen aan de mouwen. Mijn vleugels zijn de flappen. Ik vlieg de stad uit. Eerst vlieg ik naar Afrika. De mensen in Afrika zwaaien naar mij en ik zwaai terug. Dan vlieg ik naar Japan. Beneden mij zie ik iedereen in kimono's lopen, in lange kimono's met nog veel langere flappen aan hun mouwen dan de kimono die ik aan moet van meneer Breitner. Ze struikelen almaar over die flappen en staan weer op en struikelen weer. Ze lachen om zichzelf en om elkaar, een vrolijke lach is het, alsof kimono's bedacht zijn om vrolijk van te worden. En ik zie de bloesems op de kimono's groter worden en dan uitvallen, zoals echte bloesems. Ik zie vruchten groeien, Japanse vruchten waar ik de naam niet van ken. Ze heten misschien komoni's of minoko's of zoiets. De vruchten vallen van de kimono's af en de mensen rapen ze op en eten ze. 'Dit is zo lekker,' zeggen ze, 'je moet ze proeven.' 'Ik heb ze nog nooit gegeten,' zeg ik. 'Eén keer moet de eerste keer zijn,' zeggen ze, en ze geven me hun vruchten, ze geven me zo veel vruchten dat ik ze niet kan dragen en ze roepen door elkaar: 'Die van mij moet je proeven, die is de lekkerste!' 'Nee, die van mij is veel lekkerder!' En ik kan ze verstaan, terwijl ze Japans praten.

Maar ik kan toch geen Japans verstaan? Ik ken maar één woord in het Japans, het woord voor wat ik aanheb.

Meneer Breitner verschuift iets aan mijn kimono. Ik voel mijn rug, omdat ik in een bochtje lig. Meneer Breitner kijkt naar me. Hij zegt dat ik de blik in mijn ogen moet proberen vast te houden. 'Doe maar net of je dwars door de muur kijkt,' zegt hij. 'Tot in Japan.'